

Костянтин Лісецький
старший викладач,
Національний технічний університет України «КПІ»

СИСТЕМА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ: СТРУКТУРА ТА ПЕРЕВАГИ

Blended learning або змішане навчання – це освітній напрям, в рамках якого студенти мають змогу отримувати знання самостійно, і очно з викладачем. Такий підхід дає змогу контролювати час, місце, темп і шляхи вивчення матеріалу. Студент відвідує очні заняття в класі, але при цьому широко використовуються і Computer-Mediate Activities, тобто медіатором освітньої активності виступають комп'ютер, он-лайн режим, мобільні пристрої і спеціальні навчальні програми або платформи. Така система має ряд переваг:

- при використанні системи змішаного навчання студент має змогу оволодіти основними новими знаннями самостійно, використовуючи електронні ресурси, а на аудиторних заняттях закріплювати вивчений матеріал;
- змішана форма навчання допомагає урівноважити знання студентів в групі за рахунок самостійного вивчення матеріалів і виконання завдань запропонованих до вивчення та опрацювання викладачем. Можливість для студентів з більш високим рівнем підготовки, вивчати матеріал підвищеної складності. Таким чином реалізується принцип індивідуального підходу до студента.
- Можливість враховувати індивідуальні особливості студентів по відношенню до сприйняття інформації (наприклад, якщо комусь із студентів потрібно більше часу на засвоєння нового матеріалу);
- змішана форма навчання дозволяє вносити різноманіття при виборі форм організації навчального процесу (за допомогою електронних ресурсів);
- змішане навчання також стимулює вироблення у студентів навиків самонавчання та пошуку інформацію. Це особливо може бути актуальним при реалізації групових проектів.
- економія часу на заняттях за допомогою винесення окремих тем на самостійне навчання;
- взаємний контроль за процесом навчання як з боку викладача, так і за допомогою самоконтролю з боку студента;
- постійний доступ до необхідних навчальних матеріалів і відповідно можливість для студента постійно удосконалювати свої знання та повторювати вивчений матеріал;
- підвищення якості комунікації між студентом і викладачем. Спілкування набуває форми наставництва і дозволяє викладачу координувати діяльність студента, а студенту отримувати рекомендації по покращенню власних знань.

В своїй основі Blended Learning складається з трьох частин:

- навчання при наявності особистого контакту студентів та викладача в формі звичайних традиційних аудиторних занять;
- самостійна робота студентів, яка включає різні види діяльності без допомоги викладача;
- онлайн навчання, яке передбачає виконання різних завдань в мережі, участь в онлайн олімпіадах та конференціях;

Існує також моделі змішаного навчання з різними акцентами, потребами і об'ємами витрат.

1. **Face-to-Face Driver** («Драйвер – очне навчання»). Ця модель передбачає вивчення більшої частини навчальної програми в режимі занять. Студент особисто дає основний об'єм навчального плану, по мірі необхідності вкраплюючи онлайн навчання як допоміжне. Ця модель, часто включає в себе класичну і лабораторну роботу на комп'ютерах.
2. **Rotation Model** («Ротаційна модель»). Відбувається ротація розкладу традиційного очного навчання в аудиторії і самостійного онлайн навчання в особистому режимі (наприклад через Інтернет по плану посилок, який складений викладачем, в blended програмі; на спеціальному сайті).
3. **Flex Model** («Гнучка модель»). Ця модель передбачає засвоєння більшої частини навчальної матеріалу в умовах онлайн навчання. Зазвичай використовується онлайн платформа, викладач підтримує студентів по мірі необхідності, час від часу працює з невеликими групами або з одним студентом. Викладач виступає в ролі координатора, який організовує консультації для відпрацювання тем складних для розуміння.
4. **Online lab** («Онлайн лабораторія»). Ця модель передбачає освоєння навчальних програм в умовах онлайн навчання на спеціальному сайті навчального закладу. Онлайн платформа використовується для передачі всього курсу на заняттях в аудиторії. Таке навчання відбувається за наглядом викладача. Така програма може поєднуватися в рамках звичайного розкладу.
5. **Self-Blend Model** (Модель «Змішай сам»). Ця модель дає можливість вибрати додаткові курси до основного навчання. Студент вирішує, які з курсів йому необхідно доповнювати віддаленими онлайн заняттями. В якості постачальника навчальних послуг можуть виступати різні навчальні заклади. Для ефективності даної моделі змішаного навчання необхідною умовою є висока ступінь мотивації студента до навчання;
6. **Online Driver Model** («Драйвер – онлайн навчання»). Ця модель передбачає можливість вивчення тих чи інших курсів для студентів, які мають необхідність в більшій гнучкості і в вільному часі. В основному ця модель передбачає навчання онлайн – через платформу і віддалений контакт з викладачем. Однак опційно або на вимогу можуть бути добавлені перевірочні очні заняття і зустрічі з викладачем.

Слід відмітити, що перераховані моделі нечасто використовуються в чистому вигляді, як правило, це залежить від ситуації і умов навчання, від цільової групи, рівня знань і цілей. Тому кожна з моделей передбачає розробку

деякого прикладного сценарію розподілу ролей, функціоналу, дидактичних цілей і ресурсів.

Існує традиційно чотири таких сценаріїв:

- поєднання моделей “Face-to-Face” та “Rotation”. Наприклад, у студентів передбачено 2 заняття на тиждень, одне з яких проходить в аудиторії з викладачем, інше заняття проходить дистанційно в навчальному електронному середовищі
- поєднання моделей “Face-to-Face” та “Flex” можливо використовувати при регулярних заняттях 2-3 рази на тиждень, з рекомендованим часом в мережі не менше 20%;
- модель “Online driver” можна використовувати коли курс навчання розрахований на рік навчання, студенти зустрічаються з викладачем раз на місяць, а решту часу працюють в навчальному електронному середовищі;
- модель “Face-to-Face” використовують при інтенсивному навчанні

Впровадження онлайн навчання пов'язано з розвитком і широким впровадженням комунікативних технологій. Хоча ситуація і сфері вищої освіти змінюється, все ще існує багато питань, до того як краще використовувати технології для досягнення цілей навчання з точки зору включення студентів до процесу критичного мислення і дискурсу.

Література:

1. Designing the Online Course Structure. Institute for teaching and Learning Excellence [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://itle.okstate.edu/fd/online_teaching/coursestructure.html
2. Elaine Allen and Jeff Seaman. Changing Course: Ten years of Tracking Online Education in the United States [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.onlinelearningsurvey.com/reports/changingcourse.pdf>
3. Краснова Т.И. Смешанное обучение как новая форма организации языкового образования в неязыковом вузе. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/smешанное-обучение-kak-novaya-forma-organizatsii-yazykovogo-obrazovaniya-v-neyazykovom-vuze>

ЗАЯВКА

для участі у *XI Міжнародній науково-практичній конференції*

«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

Подати до 10.04.2015р.

Прізвище, ім'я, по батькові	Лісецький Костянтин Анатолійович
Науковий ступінь, вчене звання	
Місце постійної роботи	Національний технічний університет України «КПІ»
Посада	Старший викладач
Адреса (для листування)	м. Київ, вул. Анни Ахматової 48, кв. 7
Контактні телефони	+38 050 687 99 56
E-mail	lis.kostiantyn@gmail.com
Тема доповіді/ Назва тез	СИСТЕМА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ: СТРУКТУРА ТА ПЕРЕВАГИ
Дата 09/04/2015	Підпис _____